

INCUNABEL (WIEGENDRUK) / POST-INCUNABEL

Onder wetenschappers bestaat geen twijfel over uitvinding en plaats van de boekdrukkunst: Johan Gutenberg in Mainz eerste helft 15^e eeuw.

Trotse Haarlemmers (en andere Nederlanders) wijzen ook graag naar Laurens Jansz. Coster, maar de bewijsvoering daarvan is helaas slechts mondelinge overlevering.

Boeken uit de eerste (wiegen-) druk tussen 1450-1500 worden *incunabelen* genoemd.

Gezien de stichting van de Edamse Librije in ca 1538 behoort die eerste collectie tot de zeer bijzondere boeken, die in Nederland nog bewaard zijn. Dat is dan ook de reden, waarom deze 158 boeken met alle zorg omringd worden en in Den Haag in de Koninklijke Bibliotheek zijn ondergebracht. Dat wil echter niet zeggen, dat in Edam niets meer te vertellen of exposeren zou zijn, Integendeel.

De gemakken van virtuele technieken en digitale opslag maken het mogelijk in deze boeken te bladeren.

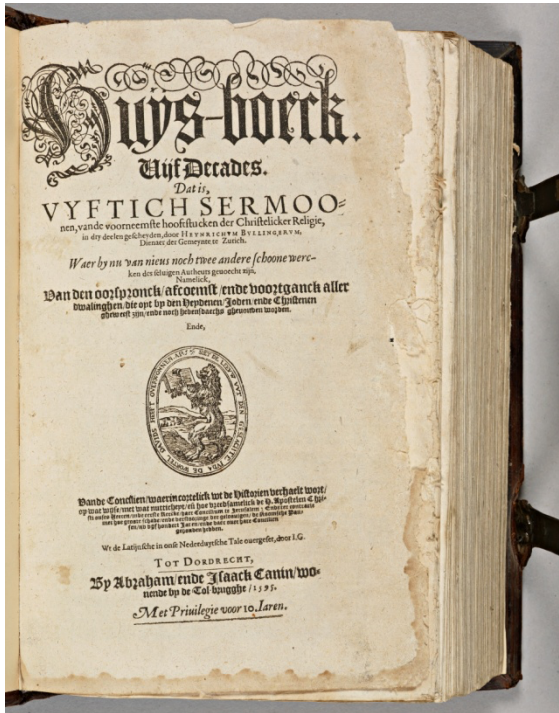
Uit de catalogus van Delpher KB (zie de voorgaande webpagina) kunt u titels op naam van de auteur vinden. Wij volstaan hier met een kleine verzameling van enkele interessante werken:

HEINRICH BULLINGER (1504-1575)

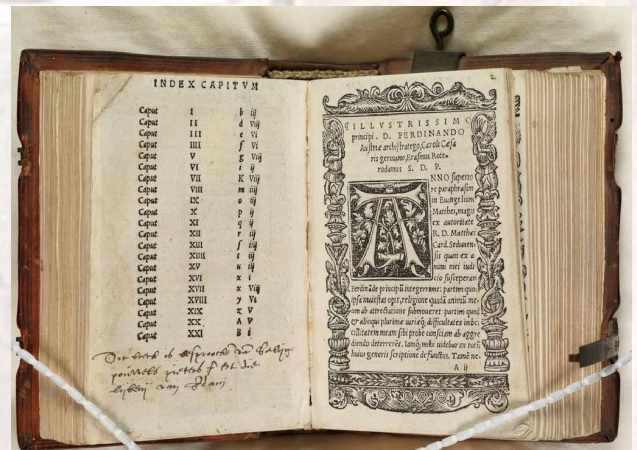
15 titels

Wij lichten er een belangrijke titel uit: Het Huysboeck uit 1595 dat vooral bestemd was om te worden meegenomen op schepen en vele kapiteins van de VOC zullen dit boek *met vijftich sermoenen* hebben gehanteerd als liturgisch geschrift.

...dit boeck is besproocken van salyge
Pouwels Pietersz tot die lyberij van Edam...

**EUSEBIUS SOPHRONIUS HIËRONYMUS
VAN STRIDON** (ca 347 - 420) 6 titels

DESEDERIUS ERASMUS (1466-1536)
9 titels

Van de kerkvader (en heilige)
Hieronymus zijn vele, vele
kunstwerken gemaakt. Hij was dan ook
de eerste vertaler (in opdracht van
paus Damasus) van de Bijbel uit het
Aramees in gangbaar Latijn, de Versio
Vulgata.

Het boek **Opera Omnia quae extant...**
ca 1546 in Parijs gedrukt is eveneens
een legaat. Robertus Puppius heeft dit
boek op zijn sterfbed geschonken aan
de Librije van Edam.

Zijn boek **Paraphrasis in Evangelium
Secundum Joannem** uit ca 1523 heeft
een opmerkelijke herkomst: Paulus
Pietersz was een katholiek priester die bij
de Reformatie in 1572 is meegegaan naar
het nieuwe geloof en gereformeerd
geworden. Hij was de eerste dominee van
de Grote kerk in Edam en hij stierf in 1575.
In zijn testament was ook dit boek
opgenomen met de handgeschreven tekst: